ކުއްޗި

ޝިންމާ އިބްރާހީމް ވަހީދު

ކަމެއްގެ އުނދަގޫ އިހްސާސް ކުރެވޭތީ، އާ ކަމެއް ދިމާވެގެން އުޅޭ ފިރަކަށް އުކަންޏެވެ. އަހަރެންގެ ގަޔަށް އަރާ ވާން އުނދޭނޭ ކާކަށް ހެއްދޭވެ؟ ހަނިގަނޑުގެ ބޭރުން ޖަހަމް ފުންނަ ނަވަ، ދުނިއަށް ފަސް އަހަރެން އުނގެއި ރުއިހެވެ. ރައްޓެއްސެއްގެ ގޮތުން އުޅޭއަކަށް އުދުވޭކަށް ފަސް އަހަރެންނަކަށް ނެތެވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު އަހަރެން ހިކޮށްގެން ހުންނަނީ، ކޮންމެފަސް ރަނގަޅު ގޮތެއް އަހަރެންނަށް ގެދުވެރިވާނެ ކަމަށެވެ. އުހެން ހުއްޓައި އިރު އޮއްސުނީ އެވެ. އަނެއްކާ އަނެއް ދުވަހަށް އިރުއަރަނީ އެވެ.

އެންމެން އޮފީހުން ހުސްވުމުން ފަސް، އަހަރެންގެ ނަސީބާގެދު ހައިރާންވެފައި އަހަރެން އިށީދެވެ. އެންމެނާ އުޅުގައި އަހަރެން ހިސާމާސަކޮށް އުޅޭއިރު، އަހަރެން ހިލާ އުކަހިފެހެއްޓިކަމެއް އުކާކަށް ފަސް ނޭނގޭނެ އެވެ. ކޮންމެ ދުވަހަކު ފަސް ކޮންމެވެސް ރައްޓެއްސެއް ބުނާނެ އެވެ. ދުން އަވަހަށް މިހާރަ އިންނަންވީ އެވެ. ހިވަނީ، އިންނަން ބޭނުން ނުވެގެން އަހަރެން ހުންނަހުށީވެ. އަހަރެން ގަޔާ އަރާ ބަލައިލިމެވެ. ހަލުޖު ހަމަޖެހެއް ޖަހަނީ އެވެ. އަހަރެން ޝާރިޒަމަށް ސަބަބެއްކަމަށް ވި ހިއްކާހަށް ހެއްދޭވެ؟ ކަލިބާރަކަށް ބަދަލުވާނީ އެވެ. އާދުން އަވަހަށް ގެ އަށް ދުވޭނު އެވެ. ބޭސް ގެ އަށް ދަންދުން އިންނާކަށް ނުޖެހޭނު އެވެ.

"ފާމުން.. ޖައްސާލަބަލަ މިކޮޅަށް!" ބޭސް އިންޖެކްޝަން ބުނެފެވެ.

އަހަރެންގެ ބޭސް އަޔި، އަހަރެންނަށް ވުރެ ދިޔަ އަހަރު ކުރި މިހާރެވެ. އުކަމަކު، ސަލާމަތް މިހާރެވެ. އާދަ ހުންނާނީ އަހަރެންނާ އަޑައިގެންނަކަ އެވެ. އުކަން އަހަރެންނަށް އުނގޭ އެވެ. އުނގޭކަމަށް ނުހުރި އެވެ.

އަޑާންކުރުމުން އުކަން ހުއްޓޭނެކަމަށް ހިތުނެވެ. އަހަރެން ހިފާ ކޮޅަ ހެއްދޭވެ؟ ބޭސް މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދިޔައި، އަހަރެންނަށް އުކަން ނޭނގޭކަމަށް ހިތުނު، އަންގާނެވެ. މިހާރު އިހިމަ ފަސް ބަޔާއް ފިރިހެނުންނަށް އުޅުން އަންހެނުންގެ ފަހަތުން ދުވުން ހުއްޓާނުލެވޭ ހިއްވެގެން ހެއްދޭވެ؟

"އިހިނދު!" އަހަރެން ވަނުމުން ބޭސް ބުނެފެވެ.

ބާޒު ދިލައި ހުރި ބުޅެއްޓުން އަހަރެން އިހިނދުމެވެ. ބޭސް ބަލަހައްޓައިގެން އިނެވެ. އަހަރެން ނުދަނަހުރިކަމަށް ހެދިލައި ގަޔާ އަރާ ބަލައިލިމެވެ. ބޭނުމަކީ، ބޭސްގެ ސަމާލުކަން އުޅުން ދިމާލަކަށް އަނބުރާލުމެވެ.

"ފުރައް ޖަހަނީ ދުއްމޯ؟" އަހަރެން ބޭނީ އަސްލު ވަގުތޯއް ނޫނުމެވެ.

"ކޮންމެ ދުވަހަކު އަހަރެންނަށް އޭރުވަޅައްސުލީތަނެވެ. ގަޔެން އަރި ނުވާނެ ހަމަތަކުގެ ބަޔައް.. ފުރައް ޖަހާނީ ކޮންއިރަކުން؟ އަހަރެންނާ އިންނަންވީނު ދުން؟" ބޭސް އާދައިގެމަތިން ބުނެފެވެ. "ދުރަހައް ނުދޭނަމު."

"ކޮބައިތޯ އަނބިކަނބަލުން؟" އަހަރެން އުޅިމެވެ.

އެ ވަގުތު، ނަސީބަކުން ބޭސްގެ އަނބެއްގެ ކޮޅެއް އަތެވެ. މާދަމައި ބޭސްގެ ދު އަނބިން ތިބޭއެވެ. ތިންވަނަ މިހާ ބަޔައްޔާ ތައި ހުންނަނީ ތަންކޮޅަ އެވެ. އެ ވަރުން ފަސް ނުދެކިނީ ހިއްވެގެން ހެއްދޭވެ؟ އެ ކަލު ބާއްވުމާއިކު، އަވަސް އަވަސް ކޮންތައިގެން ބޭސް ނުކުމެގެން ދިޔައީ އެވެ. އަހަރެން ސަލާމަތްވީ އެވެ.

ކޮއްކާ މިހާރާ އިންނަ ދުވަސް އަޔާވެއްޖެ އެވެ. ކައިވެނި ހުރި ސަލާމާގަ އެވެ. އެ ޖާހިލު އަރާ ނުދާން އަހަރެން

ވަރަށް މަސައްކަތް ކުރިމެވެ. ހިލޭ، އިންސާނާ ފުރިހަމަށް ނުލިބިގެން އުޅުނީ އަހަރެން އެކަނިހެންނެވެ. އަހަރެންދެކޭ މީހުން ހަމްދަރުދީވެދޭން، އެ މީހުން އަހަރެންނަށް ނަސޭހަތްދޭން ފެށި އެވެ. އެއީ އަހަރެންނަށް އެހީވާންވެގެން އެ މީހުން ކުރި ކަމެކެވެ. އެކަން އެނގޭ އެވެ. ނަމަވެސް ސުވާލެކެވެ. އަހަރެންނަށް ބައެއްފަހަރު ހިލޭ، އެއީ ކުރުވާ މަލާމާތެއްހެންނެވެ.

އުމުރު ދޮށިވެގެންދާއިރު މީހަކާ ކައިވެނި ނުކޮށް ހުރުމަކީ، ދިވެހި މުޖުތަމަޢުގެ އިތުރުން، އުނދަގޫތަކެއް އިހުސާސްކުރެވޭ ކަމެކެވެ. ޚާއްޞަކޮށް، އަހަރެންނަށް ކަމުދާ ފިރިހެނަކު ނުފެނުމަކީ އެއީ ވެސް ބަދުނަސީބެއް އަހަރެންގެ ހިތަށްއެރި އެވެ. ނުރުހުނެވެ. އެއީ ނަސީބަކަށް ވެސް ވެދާނެ އެވެ. ކޮބާ ފުރިހަމަ ފިރިހެނެއް އަހަރެން އުނދަގޫ އެވެ. އެހެން އުޅުނީކަން، އަޑަށް އެ ޚިޔާލު ކުއްޖަކު ވަރުވެ. ކަންތައްތަކާދުރުން އެ ހިސާބުންނެވެ. ފުރަތަމަ ފެނުނު ފިރިހާ ވެސް، އަހަރެންގެ ދޮވެސް ދިރިއުޅެން އަހަރެން އެނގޭނެވެ.

އުމުރުގެ ދޮޅުން ބަލާއިރު، އެ ކުއްޖާ އަހާ، އަހަރެންގެ ދަރިއެއްވަރު ވާ ކުއްޖެކެވެ. ނަމަވެސް، ސަލާމް އެވެ. ސަލާމް ދިނީ އަހަރެންނެވެ، ސަލާމްގެ ޖަވާބު އުމުރުގެ މީހެއްކޮށްމަކަށް އެވެ. ދެން ނުކުންނާނީ މައްސަލައެއް ވިސްނާފާނެވެ. އަހަރެންނާ އަނގަތަކަން ވެސް ސަލާމް ކިޔުމުގެ އިރާކާ އިނދެވެ. ބައެއް ފަހަރު އަހަރެންގެ އަމިގައި ހުރިހާ އެވެ. މަސްހަރެއްގެ އަމިގައި ހިފާހަށްނެވެ. އަހަރެން ހުސްނަކީ ފުރިވެފަ އެވެ. އަހަރެން ބަލާނީ، ސަލާމަށް ނުފެނި އުޅޭވެސް އެވެ. އެކަމަކު، ވަރަށް ގިނަ ފަހަރު ސަލާމް ބަދައިލާރު އަހަރެން ހިނގައިދީ ބަދަލަކާއިގެންނެވެ. އޭނަ ހިޔާނާ އެވެ. އަހަރެން ވެސް ހިތަމެވެ. ސަލާމް ހިލަރީ އެއީ ރައްޖެހިކަން ކަމަށެވެ.

ޖަމާޢަތުގެ އަހަރީ ދުވަސް އައެވެ. ދުވަހުގެ މުނާސަބަތުގައި ބާއްވި ހަފްތާގައި، މުވައްޒަފުންގެ ޝޯވެއް އޮތެވެ. އެއްވެސް ނުހުމެއްގައި އަހަރެން ބައިވެރިއެއް ނުވަމެވެ. އެކަމަކު، ކޮންމެވެސް ކަމެއްގައި ބައިވެރިވާންވާނީވެ، ތަމްސީލުގައި ތަންކޮޅެއް ކުޑަދުން އެއްބަސްވުމެވެ. ނަސީބަކުން އެ ތަމްސީލުގައި ސަލާމާއް ނުދެއްވެ. އަހަރެންގެ ހިތުގައި އޭތި އެއްކޮޅެއް އެކަކަށް ވެސް ނޭނގެން އެވެ. ފަހަރެއްގައި، ތަމްސީލުގައި އަހަރެންގެ ދަރިއެއްގެ ރޯލު ސަލާމަށް ދިނަސް، އަހަރެން ޖެހުނީ ކުޑަނުވެ. އެކަމަކު، ސަލާމަށް، ދަރިފުޅާ ކިޔާފައި އަހަރެންކަށް ނުގޮވޭނެ އެވެ. ކޮންމެ ކަމެއްގެ ވެސް ހައްދެއް އޮންނާނެ އެވެ.

ޝައުގު ދަރިމަކުރުންތަކެއް ބާއްވަމުންދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި، ސަލާމްގެ އަސްރުގަދަ ހިނިތުންވުމުން، އަހަރެންގެ ހިތް ކޮޅާ ކުދިކޮށް އެވެ. ކޮންމެ ރެއަކު ހޮވޮފުނުން ސަލާމް ފެނިއެވެ. ވަރަށް ގާތް ގުޅުމެއް، ހުވަފެނި ހަޤީގައި، އަހަރެންގެ ދަ މީހުންގެ ދެފުދަގައި ގެންގުޅުވެސްނެވެ. އެހެންކަމުން، ސަލާމާ ތަންކޮޅެއް ދުރުވެފައިން އަހަރެން މަސައްކަތް ފުރިމެވެ. އޭނަ އުޅޭ ތަންތަނުން ނުދެކުނުވޭތޯ ބަލަންފުރީމެވެ. އެކަކަށް ވެސް ޝައުކަވާލެއް ނުދެވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އަހަރެން ފުރިއްޖެއްދާ ސަލާމް އަންނާނެ އެވެ. އޭނަ ދުކެރި ރައްޖެއްސަހުރެޔަނެވެ. އެއީ ވަގި އަހަރެންނަށް އެކަނި އޭނަ ގެންގުޅޭ ގޮތަކަށް ނުދެވެ. އެއީ އޭނަގެ އާދަ އެވެ.

ހަފްތާ ބާއްވި ދޭ، ހުރިހާކަމެއް ވެސް ދިޔައީ، އަހަރެން ބޭނުންވި ގޮތަށެވެ. ވަގި ހިސާބަކުން، ޝައުގު ތަރުތީބު ބަދަލުވާންފަށި އެވެ. ސަލާމަތުގައި ހަމަހަމައެއްނުވި އަހަރެން އުޅެނީ ތަމްސީލުގެ. އެންމެ ފަހު ވަގުތު، އެ ކަންތައް ވެސް ދިޔައީ ގެންދެވުނެވެ. ތަމްސީލު ކުރަންޖެހުނު ދުވަސް، ދަރިފުޅާއެއްގެ ރޯލު ކުރަން ދަރިތަކުގެ ކުއްޖާ، ކުއްލިއަކަށް ގެއްލުނީ އެވެ. ދެން އެ ތަމްސީލު ކޮންކަމެ ކުރުމަށް އަހަރެން ވަރަށް މަސައްކަތް ކުރިމެވެ. އެކަކު ވެސް އެއްބަދަލެއް އެވެ. އެންމެ ފަހުން އަހީ ސަލާމްމެވެ. އަހަރެންގެ ދަރި ތަރުތީބުގެ މީހާ ފުރިއެވެ. އޭނައާ ދިމާކޮށް ދަރިފުޅާ ނުކިޔާނެ އަހަރެން އެޖާބުކަނޑާއެޅީމެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި އަހަރެން ކިޔީ ނަމެވެ. އެއްވެސް މީހަކު އެ ކަމެއް ފާހަގައެއް ނުކުރެވުނެވެ.

އެ ޝޯޕު ބަލަން، ސަލާމްގެ މައިންބަފައިން ވެސް އައެވެ. އަހަރެން ވަރަށް ޚުޝިހުރުންވީ އެވެ.

އަހަރެންނަށް ޖެންޓަލްސް ލިބުން ދެ މަހަށް ވެފައިވާތީވެ، އެ ޓްރޮފީއެއް ކަނޑައެޅޭ ނުލެވުނެވެ. އިސްކޫލް ދޮރުބަން އަހަރެން ފާޑުކިޔުމަށްޓަކައި، ޓްރޮފީގައި އަހަރެން އުޅުނީ ސަލާމްގެ އަޅު ވެސް ނިމުނު ހިސާބުގަ އެވެ. އެހެން އުޅުނީތީ، ނަސީމާ އަށް އެކަން ފާހަގަވެފައި އެވެ. އެއީ، އަހަރެންނާ ޖެހިގެން އިންނަ މީހާ އެވެ.

"ކުރިން ތޮ މިހުން ވަރަށް އެކުއެކީގަ، މިހާރު ހާދަ ދުރުވެއްޖެހެން ހީވޭ!" ނަސީމާ ބުނެއެވެ.

ޝައުޤުވެރިކަން ވިސްނަން ފެށުމުން، ތަފާސްހިސާބުގެ ކަންތައްތަކާއި، ސަލާމް ފެށުމުން އަހަރެންގެ ޚަރަދު އަންނަ ވިދުވަރު ވެސް ނަސީމާ އަށް ފެނިއްޖެ އެވެ. އަހަރެން ދުވަހަކާއި ހަދައިގެން އެކަމުން ސަލާމަށް ވެދާނަމުގެ. އާދެ ބަދަލުގައި، އަހަރެން އެއްބަސްވީމުވެ. އާދު އަހަރެން ހުރީ، އެކަމުން އަހަރެން ސަލާމަށްޓަކައިކަމުން އެހީވާން މިހަކަށް ބޭނުންވެފަ އެވެ.

"ކިހިނެއް އަހަރެން ހަދަންވީ ސަލާމަށްވާން؟" އަހަރެން އެހީމެވެ.

"އެކަމަކުވާ!" ނަސީމާ ހައިރާންވެފައި ބުނެއެވެ. "އެއީ މިހާރުގެ ކިޔުމަށް ގަދަކިޔައުން!"

"އިނގޭތޯ!" އަހަރެން ބުނީމެވެ. "ވަރަށް ފަރުދަކޮށް.. ހިއްސުކުރާ އެކަން ކުރަން އުޅެން ނަމަވެސް، ކާމިޔާބުވާނެހެން ވެސް.."

"ހަމައެކަނި ހިތްއޮތަ ނުވަނީ؟ އެ ކަން ހަނދާންނައްތާލާ! ސަލާމްގެ މައިންބަފައިން ވަރަށް ހަރުކަށިވާނެ.. އެ މިހުން އުންމީދުކުރަނީ ސަލާމް ކިޔަވަން ފެންވަރު.. އަހަރެންނަށް ހިތަށް އަރަނީ ދަންނަވާ އެއް ކުޑަ މެދުގެ މިހާރުހެން.." ނަސީމާ ވިސްނާފައި ބުނެއެވެ. "ޖިކަން ހަދަ މިހާރު ހުއްޓާ!"

ހުއްޓާލެވުނީ ފަހާ ކަންތައްތަކެވެ. ފަހާ ކަންތައް ޖެހުނީ ހުއްޓާލެވެ. އެކަމަށްޓަކައި، ދުވަސްވަރުގެ ވަންދެން ސަލާމާ ދުރުގައި އަހަރެން ހުންނަން ޖެހުނެވެ. ސްކޫލަށް ބަދަލުކުރުމުން ވެސް ފިކަރެއް ނުވެވެ.

"ހުންނައިސްގެންތަ ތި އުޅެނީ؟" އަހަރެން އުޅޭ ވައްތަރުން ސަލާމަށް ޝައްކުވެއްޖި އެވެ.

"ކުޑަކޮށް! ހިތަށް ޓުއްޓިއެއް ނަގަންވިޔަސް.." އަހަރެން ބުނީމެވެ.

މިހާރު އަހަރެން މިހިރީ ކުއްޖެއްގެ އެވެ. ދޮށިކުދިއަކުން ސަލާމް ގެއްލަ އެވެ. ފޮނި ނުނަގައިގަތުމާ ދެ އަށް ވެސް އަނގަނގާ އެވެ. ކުއްޖެއް ނަގަމުން މި އެއްވެސް ފައިދާއެއް ނެތެވެ. އެކަމަ އިރުއް ވަންދެން ވެސް އަހަރެންނާ ވާހަކަދައްކަން ފެށީ އިނދޭގާން އެވެ. އަނގަނގާ ކޮންމެވެސް ބަރުބެއްސަތާ އެއްގަ އެވެ. އަހަރެން އިނގޭނޭ ހިތާވިއްސަ އަވަސްވެގަ އެވެ. ދެ އަށް ނުވަނަނގާ ސަލާމް ގޮތުގައި ބޮނޑި ޖަހާފައި ހުއްޓެވެ؟ އަހަރެންނާ ވާހަކަދައްކާ ބޮޑުން ވެގެންދާ ވަރަށް ހުއްވާ ކަމަކަށެވެ. މި ހާލާ އުނދަގޫ ދިރިއުޅުމެއް ހުއްޓެވެ؟ ކުރެވޭނެ ވެސް ކަމަކީ، ބައެއް ފަހަރު "ބޮޑުވެގެން."

އުނދަގޫވެގެން، އެންމެ ފަހުން އަހަރެން އައިސް މިހިރީ ހައްޖަ އެވެ. އަހަރެން ހުރި ތަނެއް، އާދޭސް އެކަކަށް ވެސް ނޭނގޭނެ އެވެ. އެކަމަކު، އަބަދު މި ތަނުގައި ހުރެވޭ ހެއްޔެވެ؟ އަހަރެން ފިލަން މި ދުވަސް ކާކަށް ހެއްޔެވެ؟ ސަލާމްގެ ސޮރަ، ކަނޑާލިފައިވީ އަހަރެންގެ ހިތުގަ އެވެ. ސިޔާސީގަ އެވެ. ކޮންމެ ތަނެއްގައި ހުއްޓުވާ އަހަރެންގެ ހަނދާނުން އެ ސޮރައަށް ނުފުރާވޭ އެވެ. އަހަރެން އެނބުރި އަންނާނެކަމަކަށް، އާދޭގެ މީހުން އުންމީދުކުރާނެ އެވެ. އެ މީހުންނަށް ނޭނގޭ ކަމެއް، އަހަރެންގެ ކުއްޖާ ދުވަހު ވެސް ނިކުމެގެން ކަމެވެ.

(ނިމުނީ)